

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 209. — ŠTEV. 209.

NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 4, 1920. — SOBOTA, 4. SEPTEMBRA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

PREMOGARJI SO OBNOVILI BOJ

PREDSEDNIKU WILSONU SO POSLALI ZNAČILNO BRZJOVAJ. KO. — UNJE ZAHTEVAJO, NAJ SE ZOPET ZAČNE RAZPRAVLJATI O PODPISANI POGODBI — STO TRIDESET TISOČ MOŽ PRAZNUJE.

Seranton, Pa., 3. septembra. — Zveza premogarjev je poslala večeraj zvečer predsedniku Wilsonu brzojako, v kateri ga prosi, naj zopet otvori razpravo glede pogodbe, ki je bila večeraj podpisana med zastopniki premogarskih baronov in premogarjev.

Kot znano je bil predsednik Wilson po zadnjem štrajku imenovan komisijo treh moč, katerih prvi je zastopal delavce, drugi vlado in tretji delodajalce.

Zastopnik delodajalcev je sestavil svoje poročilo, zastopnik delavcev pa svoje. Ker je tudi vladni zastopnik potegnil s prvim, ni bilo poročilo premogarskega zastopnika sprejeto.

Ker pa je bilo že vnaprej določeno, da se bosta obe stranki vklonili izjavi te komisije, so morali premogarji pogodbo podpisati, čeprav so to storili z velikim in odločnim protestom.

Premogarji prosijo torej predsednika Wilsona, naj zopet otvori debato, kajti le na ta način zamorejo delavci vresničiti svoje zahteve po višjih plačah.

Splošni lestvinski odbor kopačev trdega premoga je imenoval danes popoldne odbor trinajsterih, ki ima nalogo večeraj podpisano pogodbo nekoliko zavleči, da bodo premogarji lahko prišli do svojih pravic.

Delavci zahtevajo petnajst odstotno povišanje ter se sklicujejo na dejstvo, da jim predsedniška komisija ni nič več dovolila kot so jim ponujali spomlad delodajalci sami.

Wilkesbare, Pa., 3. septembra. — Vsled "počitnice" premogarjev so danes počivali vse tovarne in sploh vsa industrija. V 125 premogovnikih je bilo delo ustavljeno. Vsega skupaj počiva nad 130 tisoč premogarjev. Večeraj zvečer so se vršila zborovanja raznih unij in na teh zborovanjih je bilo sklenjeno, naj se vrnejo delavci na delo. Ti sklepi so bili pa le formalno sprejeti. Večina premogarjev nima posebnega veselja delati pod sedanji okoliščinami.

Veliko izvežanih premogarjev je odšlo iz te okolice ter se podalo na zapad, kjer si bodo v rovihi mehkega premoga poiskali delo.

V okraju Hazleton je danes obratovalo samo pet rogov. Ostali so bili vsled "počitnice" zaprti.

LITVA SE BO BRANILA DO SKRAJNOSTI

Litvinski minister za zunanje zadeve pravi, da so Poljaki osleparili Litvince. — Zaprte meje.

Berlin, Nemčija, 3. septembra. — Soglasno s poročilom iz Kovna se bo Litvinska z vsemi sredstvi, katera ima na razpolago, branila proti vpadu poljskih čet. Skušala bo preprečiti vsako nadaljnjo kršenje meje.

Minister za zunanje zadeve je izdal izjavo, v kateri se glasi: Poljska vlada je izdala navodila, soglasno s katerimi naj bi se zasedlo litvinsko ozemlje, potem ko je prejela za nos litvinske uradnike z zagotovili mirolnih in prijateljskih namenov.

Prepoved krvi je mogoče le preprečiti, če se Poljaki takoj umaknejo, — se glasi nadalje v tej izjavi. — Čakati morajo, dokler se ne določi začasne demarkacijske črte in to je treba uveljaviti v soglasju z litvinsko vlado.

Poslanica pravi, da so Poljaki napadli litvinske čete, dočim so seški bokser, bo jutri zopet odstopoval pogajanja glede mejne črte, val v Združene države.

ITALJANI ČAKAJO NA POVRATEK V AMERIKO.

Washington, D. C., 3. sept. — Soglasno s nekim poročilom, katero je dobil državni department, je prišlo v Palermo na Siciliji skupaj nič manj kot 6000 Amerikancev, povprečni italijanskega izvora, ki bi se radi vrnili v Ameriko, a ne morejo dobiti prostorov na ladjah. Vsa mesta na ladjah so zasedena že par mesecev naprej.

CARPENTIER RABI VEČ DENARJA.

Pariz, Francija, 3. septembra. — Georges Carpentier, znani francoski bokser, bo jutri zopet odstopoval pogajanja glede mejne črte, val v Združene države.

Premislite dobro, kemu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listka.

Sedaj živimo v času negotovosti in slorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agenti in sakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane pa preko starih izkušenj in premožnosti trdijo; kako bo pa malim neizkušenim zadetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Nade denarne pošiljke se zadnji čas po novi svari in na nov način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačajo.

Večeraj smo računali za pošiljke jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron	\$ 3.30	1000 kron	\$ 10.50
400 kron	\$ 4.40	5000 kron	\$ 52.00
500 kron	\$ 5.50	10000 kron	\$ 104.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna prej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar doseže v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrda Frank Sakser, 28 Cortlandt St., New York, N. Y. Znanstvena leta 1899.

POLJAKI NOČEJO NARODOPISENE MEJE

Državni tajnik Colby smatra ugotovilo Poljske glede trdnega stališa za zadovoljivo.

Washington, D. C., 3. sept. — Državni tajnik Colby je objavil celo korespondenco med Združenimi državami in Poljsko v zvezi z rusko-poljskega položaja.

Poljska je v svojem odgovoru na svarilo državnega tajnika z dne 12. avgusta izjavila, da ustraja trdno na principu, da je nemogoče določiti absolutno omejitve prodiranja v Rusijo in to raditega, ker bi bilo jamstvo, da se Poljska ustavi ob določeni črti, brez koristi, razven če bi tudi nasprotno sile dale ista jamstva.

Čprav vstraja Poljska trdno pri svojem sklepu, da ne more postaviti v nevarnost svojih vojaških operacij proti ruskim boljševikom s tem, da bi se obvezala držati se "umetnih meja", katere je določila mirovna konferenca, izjavlja vendar državni tajnik Colby, da je zadovoljen z odgovorom Poljske.

V poljski poslanici se glasi med drugim: Če bi vojaške operacije zahtevale odredbe, s pomočjo katerih bi se preprečilo nadaljnjo invazijo Poljske, bi bilo komaj primerno, da bi se umetne meje, ki ne večjejo nasprotne, umešale v vojaške operacije Poljske.

Poljska vlada pa upa, da bo hiter in pravičen mir spravlil iz sveta vse težkoče, ki bi lahko nastale v slučaju nadaljne vojne.

Zelo ljubo je poljskemu narodu, da ve, da uživa v svojih naporih, kojih cilj je pravičen mir, podporo in simpatije Združenih držav.

London, Anglija, 3. septembra. — Armada generala Budenija, ki je bila zaposlena za ofenzivo proti Lvovu, je bila obkrožena, uničena ter se sedaj v neredu umika. Tako se glasi v oficijelnem poljskem obvestilu.

Nova poročila iz Varšave pravijo, da je prišel general Haller s svežimi poljskimi četami v bok armade generala Budenija, ki se je slednji nahajal v pokrajini Zamostja ter navidez napredoval.

V roke Poljakov je padlo na tisoče jetnikov, med temi celi brigadni in polkovni stabli.

PROTI SMEŠENJU POLICIJE.

Kingston, N. Y., 3. septembra. — Resolucija, v kateri se prosi proizvajalec kino-slik, naj ne smešijo v svojih slikah policiste je zaključila letno zborovanje New York State Patrolmen's Association. Resolucijo se je predložila na predlog župana Canfield, načelnik New York State Mayor's Association, koje komitej je pred kratkim raziskoval cenzuro kino-slik.

Resolucija ugotavlja, da je policistov v glavnem odvisno od respektu, katerega goji občinstvo do policije in da je sedanji način predstavljanja policistov v kino-slik pretiran in da izpostavlja policijo smešenju in zaničevanju.

Organizacija je zopet izvolila svoje uradnike, ter tudi sprejela resolucijo, v kateri se daje izraza simpatijam do Irske.

FRANCIJA POMIRJENA.

Pariz, Francija, 3. septembra. — Zunanji urad je dobil danes popoldne uradno sporočilo, da je sprejela Nemčija pogoje, katere je stavila Francija kot uravnovo za dogodke, ki so se zavrhili pred kratkim v Nemčiji in tokom katerih je neka ljudska množica napadla francoski konzulat v Vrat-slavi. Že večerajnja poročila iz Berlina so kazala, da bo nemška vlada sprejela pogoje.

Ljudje bodo nadaljevali s stavko, doker se nadškofa Man-nixa ne pripusti na Irsko; dokler se ne izpusti iz ječe župana iz Corka, dokler se angleških čete ne umakne iz Irske in dokler Anglija ne prizna irske republike.

Na zborovanju se je prečitelo brzjojavke, v katerih se glasi, da se bo slične akcije vzpizorilo v Bostonu, Galvestonu, Newportu in drugih ameriških pristaniških mest.

Francis Ryan, voditelj zboro-

NEPOJASNEN SLUČAJ: SAMOMOR ALI UMOR?

Zastrupil se je kemik, vendar pa ni še gotovo, če gre za zastrupljenje ali slčin.

Newark, N. J., 3. septembra. — Čeprav se nagiba državni pravdnik Henry Harrison iz Essex okraja v New Jersey po preiskavi glede smrti Franklina B. Williamsa, kemika iz Newarka, k mnenju, da je izvršil Williams samomor s tem, da je zavžil močan strup, takozvani cianid potaša, nudi vendar slučaj več zagonetnih točk.

Skrivnost obstaja v te, da ni bilo mogoče najti nobene posode, v kateri se je nahajal ta najbolj smrtonosni in najbolj hitro učinkujoči strup.

Nemogoče bi bilo nmerč za Williamsa spraviti vstran posoda potem, ko je zažil strup, razven če bi posoda obstajala v kapsuli.

Mr. Williams bo pokopan danes. Njegov žolodec se nahaja v rokah dr. Edel-a, ki bo vzpizoril nadaljnjo kemično analizo.

Tekom svoje preiskave so zadela oblasti na več okoliščin, kojih nekatere so potrdile domnevanje, da gre za samomor, dočim so kazale druge, kaj sumljive znake.

Policija pravi, da je skušal Williams že pred par meseci izvršiti samomor ter se je splošno domnevalo o njem, da je nekoliko ekscitirčen.

Druge okoliščine pa so napolile državnega pravdnika, da je pridell slučaj več detektivov. Eden teh je obiskal New York, da zasledi gotove stvari, ki so prišle tekom preiskave na dan. Pravdnik Harrison ni hotel razpravljati o nadaljnjih razvojih cele zadeve.

Po dolgem zaslišanju je bil James Dabagian, neki armenski krojač, ki je stanoval v hiši Williamsa, izpuščen na prosto. Osumljeni ni bil niti za trenutek, a hotelo se je dobiti od njega različne informacije.

Zena Williamsa se je vrnila večeraj iz Morgan Beach, N. J., kjer se je mudila na poletnih počitnicah. Williams je bil njen tretji mož. Kot je izjavila, se je ločila od svojega prvega moža, nekega Wagnerja. Njenega drugega moža, ki se je pisal Terwillinger, so našli mrtvega, s kroglo v glavi, leta 1918 v hotelu Windsor v Philadelphiji.

Preiskava telesa je pokazala, da je bil zažil strup v tekoči obliki. Po konferenci z zdravniki je izjavil državni pravdnik, da je bil strup mogoče zavžit v obliki tablete ter da je izgledal kot raztopljen vsled akcije bromo-seleerja, katerega je mogoče Williams popil potem ko je zavžil strup.

Pravdnik pravi, da je imel Williams dostop do strupa v npravi, v kateri je bil zaposlen.

Williams je bil star 46 let in njegova žena 39 let. Imel je tri otroke iz svojega prvega zakona in njegova žena štiri otroke tudi iz svojega prvega zakona.

Williams je zapustil zavarovalno polico, ki je izstavljena na več tisoč dolarjev, vendar pa ni znano, v kojega prid je bila izstavljena.

Zdravniki so izvršili raztelesenje, a niso našli pri tem nikakih novih podatkov.

vnanja, je vzkliknil vsprilce velikega odobravanja: — Delavci celega sveta se bodo branili nakladati angleške ladje.

PARNIK "BELVEDERE"

ki je bil določen, da bo odplul 21. septembra, odpluje že 18. septembra.

Kdor želi potovati s tem parnikom, naj se takoj prijavi ter naj potem uredi svoj odhod tako, da je pri nas v sredo, 15. septembra.

Francis Ryan, voditelj zboro-

POSADKA "S-5" SREČNO REŠENA

POSADKA AMERIŠKEGA PODMORSKEGA ČOLNA JE BILA V VELIKI NEVARNOSTI — MOŽJE SO BILI 42 UR POD VODO. — ZA REŠITEV SE IMAJO ZAHVALITI NOVI IZNAJDBEL. — VSI SE PRIMEROMA DOBRO POČUTILJO.

Philadelphia, Pa., 3. septembra. — 55 milj jugovzhodno od Cap Henlopen je delal te dni svoje vaje ameriški podmorski čoln "S 5". Njegova posadka je štela štiri častnike in 26 moč. Ko se je bil precej globoko potopil, je vdrlo nekoliko vode vanj, vsled česar se ni kakor ni mogel dvigati. Polagoma je začelo zmanjkovati zraka, in vsa posadka je začela zreti smrti v oči.

Pomoč je prišla šele po 42 urah. Podmorski čoln sta rešila parnik "Atlantus" in transportni parnik "General Goethals". S pomočjo verig je potegnulo mostvo sprednji del submarina na površino in v njegov rivec so zvrtili luknjo, skozi katero je takoj prihajati sveži zrak. Po dolgotrajnem prizadevanju so potegnili iz submarina vse moč — kapitan je bil zadnji. Vsi so jako oslabiljeni, kljub temu bodo pa v kratkem okrevali.

Posadka se ima za svojo rešitev zahvaliti neki novi iznajdbi, takozvanemu telefonskemu tanku. V slučaju nevarnosti pošljejo ta tank na površino. Na tanku je električni zvonec in je ponoči električno razsvetljen.

Glas zvoneca je priklical omenjena dva parnika v bližino, nakar je bila rešitev mogoča.

NOVI RAZVOJ V MORILNI ZADEVI NOTT

Mrs. Nott se bo mogoče vdeležila pogreba umorjenega moža, a mogoče zastražena. — Nova preiskava.

Bridgeport, Conn., 3. septembra. — Čeprav se nahaja v ječi v zvezi z brutalnim umorom njenega moža, bo Mrs. Nott vendar dobila dovoljenje, da se vdeleži pogreba žrtve. V tem smislu se je izrazil policijski načelnik Flannagan.

Jaz nimam nič proti temu, da se ona vdeleži pogreba svojega moža, seveda zastražena, če bo še nadalje ustrajala pri želji, kateri je dala izraza.

Konec zaslišanja pred coronerjem so bili Mrs. Nott, Elwood Wade, ki je priznal umor ter John Johnson formalno stavljeni pod obtožbo umora po prvem redu. Načrti za pokop moža, kjejga truplo so našli v kovčegu v nekem močvirju, kamor ga je spravil Wade s pomočjo Johnsona, so bili odlogeni za nedoločen čas vsled odredbe zdravniškega preiskovalca Garlicka. Domneva se vsled tega, da se bo vršila nadaljna preiskava trupla.

Ugotovila Wade-a glede težkega boja, ki se je vršil pred umorom, prizor med Mrs. Nott in Wadeom, ko stase sestra pred poroto in onesveščenje Mrs. Nott, ko je zagledala moža, s katerim je bil izvršen umor, — vse to je predstavljalo glavno vsebino zadnje seje coronerjeve porote.

Jaz bom stal absolutno na strani dečka, je izjavil oče mladega Wade, proti kateremu je bila dvignjena obtožba umora po prvem redu.

Moj sin ni bil duševno normalen in to že precej časa, — je izjavil.

Rekel je nadalje, da je tako zdelan od zadnjih dogodkov, da ne more govoriti še nadalje.

Zena mladega morilca pa je rekla: — Jaz ne morem vrjeti, da je povest, katero je povedal policiji, resnična. On je še otrok in zelo impulziven ter ne morem vrjeti, da bi bil zmoezen storiti kaj takega. Seveda je oče najinih otrok in ničesar ne bom storila, kar bi mu lahko škodovalo, — je dostavila ko so jo vprašali, če bo stala na strani svojega moža.

Mrs. Wade je priznala, da ni videla svojega moža izza njegove aretacije ter rekla, da tudi ni storila nobenega poskusa, da ga vidi ali da se sestane z njim. Priznala je, da sta bila odtujena, čeprav sta živela v isti hiši, vendar pa ni hotela povedati, če se je namerala ločiti od njega pred završenjem umora v nedeljo.

Pri zaslišanju se je Mrs. Nott onesvestila, ko ji je coroner pomolil pod nos dolgi in ostrí nož ter revolver, s katerim je bil izvršen umor.

Ali poznate ta nož in revolver? — jo je vprašal coroner.

Ona si je pokrila oči ter pričela jokati. — Da, da, — je rekla. Dva policista sta jo morala odvesti iz dvorane.

Mladi Elwood Wade, proti kateremu je bila dvignjena obtožba umora po prvem redu in ki bo nevedel blaznost kot olajševalno okoliščino, je povzročil senzacijo pri zaslišanju, ko je stopil k Mrs. Nott, jo objel ter ji šepetal tolažilne besede v uho.

Mož Bog, Wade poljubuje vdovo moža, katerega je umoril, — je vskliknila neka dobro občeena ženska, ki se je nahajala v sobi. Policijski načelnik Flannagan je pomignil nekemu detektivu, ki je takoj ločil oba.

SMRT SLAVNEGA UČENJAKA.

Kodanj, Danska, 2. septembra. — Profesor Viljem Wundt, znani nemški dušeslovec in filozof, je večeraj umrl v Lipskem.

Viljem Maks Wundt je bil eden največjih znanstvenikov, ki so se pojavili v Nemčiji v zadnjem času. Rojen je bil dan 16. avgusta 1832. Študiral je meli v v Tuebingen, Heidelbergu in Berlinu. Pozneje je bil profesor v Heidelbergu in Curihu v Švici. Obelodanil je celo vrsto znanstvenih prav ter tudi svoje najbolj znamenito knjigo o sistemu modroslovja.

SMRT NEMŠKE ŠPIJONKE.

London, Anglija, 3. septembra. — Scotland Yard je bil obveščen, da je umrla v zavodu za nevarne blazine Liza Wertheim. Tekom vojne je bila baje glavna špijona Nemčije v Angliji. Prišla je v stik z nekim špijonom, po imenu Rowland, ki jo je izdal predno so ga peljali na morišče.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi.

Včeraj smo računali za pošiljke italjanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	\$ 2.90
100 lir	\$ 5.40
300 lir	\$ 15.60
500 lir	\$ 26.00
1000 lir	\$ 51.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna prej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar doseže v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrda Frank Sakser, 28 Cortlandt St., New York, N. Y.

Žrtva ljubosumnosti.

Novela. — Spisal dr. Stojan.

(Nadaljevanje.)

Kakor prerokuje je govorila Vida zadnje besede. Svojemu soprogu pa je gledala medtem nepremično v oči, kakor da bi ga hotela že s samim pogledom prepričati, da jo je krivo sumničel. Po kratkem molku pa nadaljuje Vida z izpremenjenim in prosečim glasom:

"Daj mi, Branko, svoje zaupanje. Vrne mi ljubezen, katero si mi nekdanj daroval. Stori zopet mene in sebe srečnega. Iztrgaj iz srca neoparjenosti, prokleti sum, ki podjeda tebi in meni življenje ter naju spravlja ob mir in pokoj. Zaupaj meni, svoji ženi in Grozdankini materi, zaupaj ženski zvestosti!"

Izgovorivši pa prime moža za roko, pogleda mu ilo in ljubko s solznimi očmi v obraz te ga iskreno poljubi. In Branko je bil premagan, on je bil ukročen. Mirno, a odločno odgovori nato svoji tovarišici:

"Da, hočem ti zaupati, Vida! Izvurati hočem iz svojega srca vse sum in strast, ki je dosedaj odločevala vse moje misljenje in dejanje. Pozabiti hočem na vse, kar sem pretrpel, odkar tebe in njega poznam! A zato zahtevam, da ti ne pogledaš in ne govoriš nikdar več z mladim grajščkom. Tu na mestu mi moras prisesti, da boš držala to svojo obljubo, dokler živim. Zakaj sicer se bojim, da bi se utegnil v znova vzkopeli strasti spozabiti, in bi me ti storila morilec na njem!"

Zvesta žena prisede nato svojemu možu, kar je zahteval, in pristavi:

"Bog daj, da bi prinesla moja prisega tvoj mir in srečo v našo hišo! — Ako bi mogla otroka samega pustiti, ala bi rada nocoj k polnočnici, da si izpruim mir in blagoslov za najin zakon v tisti cerkvi in pri tistem oltarju, kjer so naju na veke združili. Ali glej, Branko, idi ti z materjo k polnočnici, ker jaz od deteta ne morem. Šaj lahko sama varujem dom in otroka. Pot je sicer nocoj temna, ali posli bodo že dobro svetili, da vidita lažje hoditi. Tudi tir je že tako ugasnil, da ni treba po visokem snegu gazi!"

Možu je bil ta predlog jako po volji. In ko je že uro pozneje začelo zvoniti navdij, odpravijo se Branko, stara mati Jera in posli k polnočnici.

"Pa lahko hodita, Branko in mati", govori Vida na pragu stoječa. "Nahajajočemu možu in materi. Ne pozabita moliti tudi za me eden ali dva očenaša. Je-li, Branko, da boš molil prav iskreno in pobožno za najino srečo in mir božji? Lahko hodi in misli name, Branko. Lahko noč in srečen pot!"

Izgovorivši pa objame žena svojega moža in ga v slovo prav goreče poljubi. Dolgo je še zrla Vida za svojim Brankom. Stopravl ko se skrije luč, ki jim je svetila v cerkev, stopi žena v hišo in zaklene vežna vrata za seboj. Nato pa razpostavi vse lepo po sobi ter popravi pri jasleah, kar se ni bilo v redu.

Skrivnostna tiho nastane potem v izbi. Le ura na zidu je molila to mrtvo tišino. Sedaj pa poklekne Vida k svoji ljubi Grozdanki, ki je spala kakor angelček v zibelki. Nežno je dihalo dete. Božji mir se je razlival nad njim, in angeljska nečolnost mu je odsevala s lica.

Nekaj časa pogleduje srečna mati z vidnim dopadenjem svoje dete in ga naposled iskreno poljubi. Nato vstane in govori sama s seboj:

"Ne vem, kaj mi je. Zdi se mi, da sem srečna, najbolj srečna ženska na svetu. Hvala Bogu, da se je povrnil zopet zakonski mir v moje in Brankovo srce. — Ali ne vem, kaj je to! Nekaj me teži v prsih. Zdi se mi, kakor da bi mi sapa zapiralo. Ali je to strah, ali ka-li? Bog si ga sam ve, kaj je to! Saj sem se bila večkrat sama doma, ali nikdar me še ni tako groza obhajala kakor nocoj. In vendar je sveti božični večer, ko se je rodil naš Odrčenik, ki je prinesel mir ljudem na zemlji!"

Ali Vida ni našla miru. Neka notranja tesnoba ji je krčila in stiskala srce. A da si prežene ta neljubi čut in razvedri temne misli, jame, prišedši k mizi, kjer

je čelo noč luč gorela, čitati iz sv. evangelija.

Zamaknjeno je brala Vida iz te priljubljene knjige, ki daje dušnim bolnikom mir in pokoj. Nikdo je ni motil nocoj. Dete je mirno spavalo, in tedaj se je mogla globoko zamisliti v zlate besede sv. pisma. In res, njeno srce je postajalo zopet veselo in mirno. Vsa prejšnja, nezapodana groza je izginila iz njene duše. Kako pa tudi ne? Saj je ponovila nocoj trdno zvezo zakonske ljubezni med Brankom in seboj. Prišli bodo zopet veseli časi, in ona bo kakor prej srečno živela s svojim Brankom in svojo milo Grozdanko!

V take misli se je Vida čitaje večkrat utapljala. — A kar nenkrat potrkala nekdo na hišna vrata. Vida se zgane in pogleda vsa prestrašena na uro. Bilo je ravno dvanajst. "Kdo bi bil neki zunaj pri vratih?" — Še enkrat potrkala. — Vido pa popade strahna slutnja in strah, in mrzla zona obleti njen život. "Kdo je le neki!" misli si žena prestrašena. — Sedaj pa še v tretje potrkala, toda močnejše in bolj hitro kakor prej.

Vida vstane, odgrne zavese ob oknu ter vpraša:

"Kdo je?"

Zunaj pa se prikaže v črn plašč zavita moška podoba, in ta zakliče hlastno in kakor brez sapa:

"Vida, jaz sem! Ne boj se! Odprži vrta, pa hitro, sicer me ta strahna zverinska pošast še dojde in raztrga! Tam-le me že zasleduje. Odpri, odpri!"

Vida se ne ohotavlja, meneč, da je nevarnost velika, ter odklene vežne duri, a v hišo stopi — mladi grajščak Vekoslav.

III.

Ko zagleda Vida Vekoslava v pravi telesni velikosti pred seboj, prestraši se, in groza obleti njen život. Le toliko si je še v svesti, da takoj za seboj vežna vrata zaklene, čes, da se ponočne divje zverine iznebijo. Vekoslav pa jame stopivši v sobo, skrivnostno pripovedovati:

"Glej, Vida, danes sem bil v trgu. Tam sem se z nekaterimi znanci sešel ter se zamudil dolgo, predolgo. Igrali smo; a ker sem precej veliko izgubil, nisem mogel nehati. Vedno sem mislil, da doblim svoj imetek nazaj, a zastoni. Pozno je že bilo v noči, ko se razidem. Jaz sem se domu hotel peljati, ali nisem imel svojega voza seboj; krčmarjevih konj pa tudi ni bilo doma, ker so se bili gospodinja in otroci že odpeljali k polnočnici. Moral sem se torej napotiti peš proti domu. Meni je sicer vseeno, peš ali jež, ali nocoj me je splašalo. Ko pridem do Svinčevskih gozdov, skozi katere cesta drži, zapazim ob šumi nekaj črnega v snegu kučati. Bilo je kakor tele veliko. Jaz pospešim korake, a nenkrat se zažene ta zlodej za menoj. Jaz v dir in tek, pošast pa za petami. In bila bi me skoro pobrala, kar se spomnim, da moram kreniti s ceste na stran. Nato priletim do potoka. Ta je k sreči zmuznjen, in hajdi preko njega. Ali pod menoj poka led, leva noga se mi vdere, a vendar sem se še siloma izkobilal iz vode. Zver pa seveda za menoj, ali potok jo je zadrževal. Prek skočiti ni mogla, ker je preširok, led je pa tudi menda dobro držal ni. Jaz že mislim, da sem ji ušel, ali za nekaj minut mi je ta strah zopet za petami. A kako ji zdaj uiti? Počakati jo ter vanjo ustreliti s tem-le samokresom, to bi bilo prenevarno, ako bi je ne zadel. In v temi bi se mi bilo lahko kaj takega pripetilo! Edina moja rešitev je bila torej le, da ji v naglici uidev na kakšen hlev ali v hišo. Tvoj dom pa mi je bil v nesreči najbližji, in semkaj skušal sem se rešiti. In hvala ti, Vida, da si mi tako hitro odprla duri, kajti sicer ni bilo po meni!"

Izgovorivši pa pogleda bledega lica in potnega čela skozi okno v temno, da bi videl nočno pošast. Ali nje ni bilo seveda nikjer opaziti, in tudi Vida ni mogla videti ničesa. Le burja je fuflila in delala noč grozno in pošastno.

(Pride še.)

Kam grobi vse stare marele?

Odkar je neprestano deževje napravilo ozračje skozi napol voden je postalo mesto New York odlično v še nadaljnjem pogledu. Postalo je namreč marelsko središče celega sveta. Več ima marele kot pa jih ima London, ki je znan kot najbolj mokro, vlažno in meleno veliko mesto na svetu. Kljub številnim naličim rabijo Londončani manj dežnikov, ker imajo rajše površnike za dež. New York pa je prekosil celo Kitajsko in Japonsko, kjer ima marela najbrž svoj izvor, kjer pa uporabljajo sedaj ljudje marele le kot solnčniki ali kot splošni okrasek.

Izdelovalci marele na Nassau St. v New Yorku trdijo, da niso imeli Newyorčani še nikdar tako velike strasti do marele kot jo imajo sedaj. Industrija dela s polno paro, da založi trg s potrebnim blagom. Ceni se, da je v New Yorku 2.500.000 takih ljudi, ki se nahajajo v posesti marele. Življenska doba navadne marele znaša tri leta in vsled tega je treba vsako leto skoro en milijon novih, da nadomestijo stare, katere so ljudje izgubili ali pa razbili.

V eni izmed delavnic na Nassau Street vidimo star mož, ki izdeluje marele že skoro petdeset let. Lahko rečemo, da je poznavalec, ki se drži z ljubeznijo svoje obrti in kateremu so znane vse posebnosti iz zgodovine marele. Dal je izraza svojemu prepričanju, da je tozadevna industrija še v povojnih in da se bo nekega dne izdelovalci marele, ki bodo tako kompaktne, da jih bo mogoče nositi v žepu.

Za izdelovalce marele v New Yorku je dež prav tako dobrodošel kot je za farmerja v Kansasu, — je rekel. — Newyorčani se preje ljubijo londonski izdelek, a izza izbruhla vojne so se pač morali zadovoljiti z domačim izdelkom. Če bodo oblaki še naprej nam tako naklonjeni kot so bili v zadnjih par letih, se bo ta industrija tako razvila, da se bo pojavila iz nje gotovo kaka nova iznajdba. Zakaj pa ne? Naše sedanje marele so lahke in delikate, v primeri z onimi pred par stoletji. Marele bodočnosti pa bo mogoče spraviti skupaj kot žepno kamero.

Stari mož, ki sanja in razmišlja le o marelah, se je pričel skrivnostno smehljati.

— Ali veste, kako je izgledala prva marela? — je vprašal. — Jaz vam hočem povedati. Izgledala je kot peklenšček. Napravljena je bila iz popolnjenega platna, ki je bilo obešeno preko lesenega ogrodja. Ta marela je bila tako težka, da je ženska ni mogla nositi. V resnici je bilo treba dveh, da sta udobno nesla marelo. Če ste kdaj videli slike o Robinsonu Cru-

soe z marelo, katero je napravil sam, imate približno idejo, kako je marela prvotno izgledala. Njena teža pa ni bil njen najslabši del. Bila je tako nenavadna stvar, da je izzvala zaničljiv posmeh povsod, kamor se je pokazala.

Nikdo ne ve natančno, kdo si je izmislil marelo. Njeno sedanje ime prihaja od latinske besede "umbra" ali senca. Zgodovina marele pa sega nazaj v iztok, kjer je bila znamenje kraljevskega dostojanstva in moči. V razvalinah starega Egipta in Nivosa so našli slike kraljev, kako jih nosijo v sprevodu in kako jim držijo nad glavami marele. V Aziji ima marela še vedno nekaj starega pomena. V Indiji imajo prvi med drugimi svojimi naslovi tudi naslov "gospod marele". Kralj iz Burme si je dal naslednji častni naslov: — Monarh, ki vlada nad velikimi, marele nosečimi glavami iztočnih dežel.

V Rima ima marela neki poseben pomen v bazilikah. V vsaki teh plava v zraku velika marela. Stari Grki so smatrali nošenje marele za znamenje mehkuznosti in moškosti se je zdelo bolj dostojanstveno če jih je dež premočil do kože.

Prebivalec Londona si vedno predstavlja z marelo v roki ali pod pazduho a resnica je, da je prebivalec New Yorka bolj zadovoljen v marelo kot pa Londončan. Marele niso uvedli v Anglijo prej kot v sedemnajstem stoletju. V osemnajstem stoletju je bila pavada držati marele v kavarnah, najbrž v namenu, da se v deževnem vremenu spremeni goste iz kavarn do voza ali pa obratno. Nato pa se je polkovnik Wolfe, ko se je mudil v Parizu, zaljubil v marelo. Pisal je londonskim listom poročila, v katerih se je glasilo, da nosijo Parižani marele in hotel je vedeti, zakaj so Londončani tako daleč zaostali za tekmo časa. V onem času je postal Jonas Hanway, neki angleški potovalec, slaven kot edini človek v Londonu, ki si je upal izpostaviti se za smehu občinstva, kadar je šel z marelo po cestah Londona.

Angleži so izboljšali orientalsko marelo. Mesto kož so rabili pooljeno bombaževino ali svilo ter tudi napravili ogrodje manj težko in nerodno. William Sagster je bil leta 1848 prvi, ki je rabil alpacce kot pokrivalo. Štiri leta pozneje je iznašel svoje slavno ogrodje in na ta način se je rodila marela kot jo imamo danes.

Marela je danes za nas tako vsakdanja in običajna stvar, da se le redkokdaj spomnimo njene romantične in slikovite preteklosti. Vzemimo, da bi bilo v New Yorku le pol ducata marele. Lahko si mislite, kako sencajico bi vzbudil pogled na marelo po Broadwayu ali peti Avenue.

Kaj postane iz starih marele je prav tako skrivnost, kot je ona, kaj postane iz neštetihi pin, katere je biti vsi prazni loti polni starih daj videli slike o Robinsonu Cru-

Dokument zverin

Francoski oficijelni krogi hočejo utajiti z vso svojo sramečljivo skromnostjo, da so storili človeštvu nepoplačljivo uslugo z razširjevanjem njihovega duhu sodne afriške kulture. Ampak dejstva stojijo zapisana na bodo vedno komaj pričala vsemu svetu dogodke ki jih oni ne bodo hoteli nikoli priznati. Dosedaj je kakih 44 takih dogodkov dokumentarčno dokazanih in mi hočemo izbrati iz "Berliner Tageblatta" le nekatere, da informiramo nekoliko tudi slovensko javnost.

Priča F. A. iz Frankobrola o. Menu izpove pod prisego:

Dne 8. aprila 1920. med 5. uro, se je prikazalo v moje stanovanje okrog pet črnih francoskih vojakov. Ko je eden potrkal na moja vrata, sem odprla, na da bi kaj hudega slutila. V tistem trenutku me je eden črncev zgrabil za lase in prsi ter me vlekel v kuhinjo. Branila sem se na vso moč in klicala, da mi kdo pomaga. Zamorec me je tiščal za usta in me vrge na tla. Potem je zgrabil moj kuhinjski nož, da me ubije. V nadaljnjem boju ga je izgubil, nato me je toliko časa tiščal za usta, dokler me ni oskrnil. Šel je potem z mano do francoske pisarne; kot da se ni ničesar zgodilo. Tukaj sem prosila pisarja, da črna uklenejo, ali da doženejo njegov ime. Oboje je odklonil in se smejal. Bila sem pri različnih častnikih, nikjer nisem dobila pravice. Še več! Dejali so mi: Ubožci niso bili že dve in pol leta doma in so morali nekaj imeti. Nekateri so me še opozorili na moje plave lase, čes, da jih to še bolj draži.

Neko služkinjo so črni divjaki napadli pred vojašnico, vlekli jo vanjo ter je v narkotičnem stanju rabili. Za nameček so potem še revici izmaknili krvavo prsiščen denar. Podobno se je godilo neki drugi ženski iz Euskiereha, ki so jo zlorabili do nezvesti. Itd. še cela vrsta najostudnejših nepravosti!

Če že to obrača želodec vsakega količnjaka človeškemu bitju, se mora tembolj zgražati nad živalskimi zločini, ki so jih počenjale črne in z njimi zvezane bele svirne z nedolžnimi otroci. Sedem let starega dekca K. V. iz Mundenhaima je zavlekel marokanski vojak v polje in ga oskrnil s svojo živinsko pohotnostjo. Nekega drugega otroka so pripeljali sifilitičnega v bolnišnico. Dovolj!

Človeku zmanjka besed, da bi izrazil z njimi svojo do neba kričečo upornost proti taki podivjanosti. Kdo je tukaj obsodbe vreden: črni Afrikanec, ki so ga iztrgali kot žival iz rodne kraja, da s svojimi živalskimi nagoni služi zverinski eksatiranosti svojih blaznih mučiteljev, ali belopolti omikanec, ki se ne straši nobene-

leto približno en milijon novih marele, bi človek domneval, da morajo biti vsi prazni loti polni starih daj videli slike o Robinsonu Cru-

Pozdrav iz New Yorka.

MR. VALENTINIĆ S SVOJO DRUŽINO.

Predno se podam preko morja z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi je prišla igrati za odhod. Želim ji napredka in trajne sloge. Hvala lepa Joe Germu z družino, J. Francelju z družino, J. Okornu z družino, M. Steblaju z družino, J. Trajariju z družino, Frank Vicoziju z družino, John Sustaršču z družino, F. Strnišcu z družino, J. Novaku, F. Hribarju, s parnikom "Pesaro" 4. septembra, F. Germu, F. Tigelju, F. Stebra, se lepo zahvalim vsem mojim blaju, vsem, kateri ste me sprejeli prijetno v Farrehtu, Pa., ki so me prišli obiskat, predno sem se podal na potovanje v domovino. Najprej hvala tamkajšnji slovenski godbi, ki mi

Svečenik in detektiv.

Detektivski roman. — Angleški spisal G. K. Chesterton.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

8

(Nadaljevanje.)

— Zapustil hišo? — je vzkliknil Valentin ter prvokrat poskočil na noge.

— Ni ga. Pobral jo je! Izginil, — je rekel Ivan. — Tudi njegov klobuk in suknja sta izginila, a sedaj vam hočem povedati nekaj, kar presega vse. Tekel sem iz hiše, da najdem njegove sledi ter tudi našel sled in še veliko.

— Kaj misliš s tem? — je vprašal Valentin.

— Takoj vam pokažem, — je rekel Ivan. — Ter se na mestu vrnil in okrvavljeno kavalerijsko sabljo. Vsi navzoči so se ozirali vanj kot zadeti od strele, a izvedeni Ivan je mirno nadaljeval: — Našel sem to, — je rekel, — petdeset korakov od tukaj, na pariški cesti, v grmovju. Z drugimi besedami sem našel to ravno tam, kamor je Brayne vrgel stvar, ko je zbežal.

Zopet je zavladal molk, a povsem drugačne vrste. Valentin je prijel za sabljo, jo preiskal, a se nato obrnil z izrazom spoštovanja do Briana.

— Gospod stotnik, — je rekel. — Pripricani smo, da boste dali to sabljo vedno na razpolago, kadar bi bila potrebna za kako policijsko preiskavo. Medtem pa, — je dostavil ter potisnil meč v nožnico, — mi dovolite, da vam vrnem orožje.

Vsprico vojaškega simbolizma tega dejanja so se navzoči komaj vzdržali odobravanja.

— Za Neil O'Briena je bil ta dogodek v resnici preobrat v njegovem življenju. Ob času, ko se je zopet izprehajal po skrivnostnem, od jutranjega solnega osvetljenem vrtu, je padla z njega vsa tragična brezkoristnost njegovega običajnega obnašanja. Bil je človek, ki je zahteval zase del sreče.

Lord Galoway se je izkazal kot poštenjak, ter se opravičil. Lady Margaret ni bila več dama ter bi mu rada nudila nekaj boljšeje kot opravičilo, ko se je izprehajala pred zajutrekom po vrtu. Čela družba se je čutila olajšano in bolj človeško, kajti čeprav ni bila zagotovo smrti še rešena je bila vendar teža suma odvezeta od vseh ter se umakala s čudnega milijonarjem, — katerega je komaj kdo poznal, — v Pariz. Vraga so vrgli z hiše ter se je pravzaprav sam vrgel iz nje.

Uganka pa je še vedno obstajala in ko je sedel O'Brien poleg dr. Simona na vrtni klopi se je znanstvena narava slednjega takoj zopet lotila zagotovitve. Dr. Simon sicer ni mogel dosti spraviti z Neila, kajti misli slednjega so se pečale z bolj prijetnimi stvarmi.

— Ne morem reči, da me to dosti zanima, — je rekel Iree odkrito, — in prav posebno ne, ker je vse precej pojasnejše. Očividno je Brayne sovražil tega tujca iz kakšnega razloga ga zavrnil na vrt ter ga umoril z mojo sabljo. Nato je pohlepal v mesto ter spotoma vrgel sabljo proč. Sploh pa mi je povedal Ivan, da je imel umorjeni v svojem žepu ameriški dolar. Na ta način je bil rojak Brayne-a in to še bolj potrjuje stvar. V celi stvari ne vidim nikake težkoče.

— Pet velikanskih težkoč obstaja, — je nadaljeval zdravnik povsem mirno, — sličnih visokemu zidu v notranjosti zidu. Nikarte me napačno razumeti. Jaz ne dvomim, da je izvršil Brayne to dejanje, a vprašanje je, kako.

Prva težkoča: — Zakaj bi človek ubil drugega z veliko in nerodno sabljo, ko bi ga vendar lahko umoril z žepnim nožem, katerega bi nato lahko utaknil v žep?

Druge težkoča: — Zakaj ni bilo opaziti nikakega ropota ali kričanja? Ali čaka človek, ki vidi prihajati drugega proti sebi z veliko sabljo, ne da bi se oglašil?

Tretja težkoča: — Služabnik je stražil celi večer pri glavnih vratih in v vrtu Valentina ne more niti podgana. Na kak način je prišel mrtvi človek na vrt?

Četrta težkoča: — Vsprico istih okoliščin, kako je prišel Brayne zopet iz vrta?

In peta? — je vprašal Neil ter uprl svoje oči v malega angleškega duhovnika ki je prihajal počasi po stezi.

— Je malenkost, po mojih mislih, — je odvrnil zdravnik, — a mislim, da zelo značilna. Ko sem prvokrat videl, kako je bila glava odsekana, sem domneval, da je zadal morilec več udarcev. Pri natančnejšem opazovanju pa sem zapazil številne udarce, ki so šli preko glavnega ali z drugimi besedami izvedlo se jih je ko je bila glava že odsekana. Ali je Brayne tako smirno sovražil svojega nasprotnika, da je njegovo truplo še naprej mesaril?

— Strašno, — je rekel O'Brien ter zadržitel.

Mali duhovnik Brown je med tem časom prišel v neposredno bližino ter mirno čakal, dokler ni zdravnik končal. Nato pa je rekel:

— Oprostite mi, če vas motim, a poslali so me, da vam sporočim novico.

— Novico? — je ponovil dr. Simon.

— Žal mi je, — je rekel oče Brown. — Pripetil se je namreč nov umor.

Oba moža sta skočila na noge.

— Še bolj čudno pa je, — je nadaljeval oče Brown ter si pozorno ogledoval grmčevje, — da je ravno iste strašne vrste, namreč obglavljenje. Našli so v reki nadaljno krvavo glavo, par jardov od pota v Pariz. Domneva se....

— Za božjo voljo, — je vzkliknil Neil. — Ali ma Brayne fiksno idejo?

— Najti je ameriške osvete, — je odvrnil duhovnik. — Nato pa je dostavil:

— Pojdite v knjižnico ter si oglejte.

Stotnik O'Brien je sledil ostalim k preiskavi z izrazitim občutkom slabosti. Kot voljak je sovražil te skrivnostne mesarije. Kje se bodo te čudne amputacije končale? Najprvo je bila odsekana ena glava in nato druga.

Ko je šel skozi študijsko sobo, se je skoro opotekel vsprico nekoga nepričakovane slučaja. Na mizi Valentina je ležala slika tretje krvave glave in ta glava je bila ona Valentina samega. Nadaljni pogled mu je pokazal, da je ležal tam nacionalistični list, imenovan "La Guillotine", ki je imel navado vsaki teden enkrat predstaviti svoje politične nasprotnike kot obglavljence, z izbuljenimi očmi. Valentin pa je bil eden izmed nasprotnikov tega lista. Valentin je bil Iree in vsled tega čisto v svojih grehah. Ta velika intelektualna brutalnost, ki je lastna Franciji, se mu je gabila. Občutil je Pariz v njegovem celnem obsegu. Spomnil se je velikanskih dovtipov francoske revolucije. Videl je celo mesto kot eno grdo energijo, pričenši od krvavih skic na mizi Valentina pa do velikega vrata ki se smeje s katedrale Natre Dame.

Knjižnica je bila dolga, nizka in temna. Svetloba, ki je prihajala v njo, je imela v sebi še vedno nekač svezega duha jutra. Valentin in njegov služabnik Ivan sta čakala na gorenjem koncu neke dolge mize, na kateri so ležali mrtvi preostanki. Velika črna postava in rmeni obraz moža, katerega so našli na vrtu, sta bila bistveno neizpremenjena. Druga glava, katero so naslednjega jutra našli med bičevjem, pa je ležala zraven, vsa mokra in blatna.

Ljudje Valentina so se pečali ravno s tem, da iščejo truplo, kateremu je pripadala ta druga glava in o katerem se je domnevalo, da je splavalo naprej. Oče Brown, ki očividno ni delil občutljivosti O'Briena, je šel k drugi glavi ter je pričel preiskovati s površno pozornostjo. Bila je malo več kot šop mokrih belih las. Obraz je imel grd, bakrenordeč in skoro kriminalen izraz in videti je bilo, da je večkrat zadel ob kamene in šture, ko je plaval po vodi.

— Dobro jutro, stotnik O'Brien, — je rekel Valentin s svojim običajnim prijaznim izrazom. — Gotovo ste že čuli o najnovejšem poskusu Brayne-a v mesarski obrti.

Oče Brown je še vedno stal na svojem mestu, s sklonjeno glavo in rekel, ne da bi dvignil pogled:

— Gotova stvar je, da je Brayne odrezal tudi to glavo.

— Zdrav človeški razum pravi to, — je odvrnil Valentin, z rokom v žepu. Umorjen na isti način kot prvi. Glavo smo našli par jardov od prve. Odrezana pa je bila z istim orožjem, o katerem vem, da ga je vzel s seboj.

— Da, vem, — je rekel Brown ponižno. — In vendar dvomim, da bi Brayne odrezal to glavo.

— Zakaj pa ne? — je vprašal dr. Simon z velikim začudenjem.

— Well, doktor, — je odvrnil duhovnik, ki je dvignil pri tem pogled, — ali more kdo odrezati svojo lastno glavo? Meni se zdi to nemogoče.

O'Brienu se je zdelo kot da se je celi svet norosti zaletel v njegovo glavo, a zdravnik je skočil naprej ter potisnil bele lase na stran. — Nobenega dvoma ne more biti, da je to Brayne, — je rekel duhovnik mirno. — Inč je natančno to zarezno na levem ušesu.

Detektiv, ki je opazoval duhovnika s trdnim in bleščočim pogledom, je odprl skupaj stisnjena usta ter siknil:

— Zdi se mi, da veste dosti o njem, oče Brown?

— Gotovo, — je odvrnil mali človek priprosto. — Že par tednov sem imel opravka z njim. Pečal se je z mislijo, da se pridruži naši cerkvi.

(Dalje prihodnjic.)

OGLASIJO NAJ SE

Vsi tisti na zdolaj navedeni naslov, katerim sem jaz denar posodil leta 1918. v Olean, N. Y., Salamanc, N. Y., in Oneville, N. Y. Kdor se ne oglasi v teku enega meseca, ali pa denar ne pošlje, ga bom razglasil po vseh slovenskih časopisih širom Amerike. — Jernej Bavec, Box 193, Lewis Run, Pa.

Kje je moj brat ANTON JUHANT? Doma je iz vasi Gora št. 18, pošta Komenda. Jaz grem v stari kraj in ga prosim, da mi piše na dom. — Franc Juhant, Gora št. 18, pošta Komenda, Slovenija, Jugoslavija.

Rad bi izvedel, kje se nahaja JAKOB BERVAR, doma iz Kisovca pri Zagorju ob Savi. Sem njegov sorodnik in imam važno poročilo zanj, zato bi rad izvedel za njegov naslov. Cenjene rojake prosim, če kdo ve za njega, da mi naznani njegov 50c; dame so proste. Igrala bo naslov, ali naj se pa sam oglašim. — John Kramer, 5301 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. (4-8-9)

Želim izvedeti, kje se nahaja moj brat FRANK ZALAK, doma iz Matene št. 44 pri Igu. V Ameriki biva že 13 let. Najprvo je bil pri svojem stricu Franku Močnik v Ely, Minn., in sedaj želi slišati, da se je preselil v Eveleth, Minn. Prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njegov naslov, da mi ga naznani; ako pa on sam čita ta oglas, ga prosim, da se mi oglašijo svoji sestri Ursuli Zalar, omoženi Terkmán. Prosim Janeza Tavčelja iz Matene, da naj ga kaj opozori, on gotovo ve za njegovo stanovanje in da mi sporoči, za kar se že vnaprej zahvaljujem. — Mrs. Ursula Terkmán, 1101 E. 66th Street, Cleveland, Ohio.

Kje je JOSIP STREHAR? Pred 16. leti je šel iz Ljubljane v Ameriko in se nastanil v New Yorku. Doma je zapustil ženo in otroke in jim ni nič pisal. Zdam mu je umrla žena in otroci žele izvedeti, kaj je z očetom, ker tukaj je ostalo nekaj premoženja, do katerega pa ne morejo priti, dokler ne izvedo za očeta. Prosim, da se javi, ali pa če kdo ve kaj o njem, da poroča njegovi hčeri: Fanika Strehar, omožena Jerašek, ulica Stanka Vraza 10, Virovitica, Slavonija, Jugoslavija.

Kje so moji sinovi JAKOB MOSLO, ANTON KREBEL in MATEVŽ KREBEL? Doma so iz Stročnega Brda, občina Kosana, okraj Postojna. Pred vojno so šli v Ameriko in nimam nobenega naslova od njih. Prosim cenjene rojake, da jih opozore na ta oglas, da se mi oglašijo. Jaz sem kot begunka v Kočevju in naslov je ta-le: Marjeta Krebel, Dolga vas št. 26, Kočevje, Slovenija, Jugoslavija.

Rad bi izvedel za naslov mojega ujea podomače SKOKOV iz Petelin pri St. Petru na Notranjskem. Prosim cenjene rojake širom Amerike, če kateri ve za njegov naslov, da mi ga naznani, če pa sam čita ta oglas, naj se mi pa sam oglašijo prej kot mogoče. Nahajal se je nekje v Canadi že kakih 13 let, zdaj pa ne vem, če je še živ ali mrtel. — Jernej Dekleva, Box 97, Homer City, Indiana Co., Pa.

POZOR, ROJAKI!

Varujte se pitka RUDOLFA ZIDARJA iz McKinley, Minn. Ta lopov samo gre okoli rojakov po naselbinah in deluje vsakovrstne kupčije: ko hitroma dobi brezplačno, potem ste dobri, dobili ne boste od njega potem gotovega denarja. Ako mu pa še prilika donese, pa tudi izmakne rad, posebno kaj. Šne nepostavne reči. Jaz spodaj podpisani sem priča in še par drugih imam, zato rojake še enkrat opozorim, varujte se zgoraj imenovanega! — Chas. Strukelj, Gilbert, Minn. (3-7-9)

SANTAL MIDY
Ozdravi katar mehurja in od strani vse v 24 urah.
Vsega pilula meči 10c
Varujte se ponaredb
Pa grede v vsi lekarnah

IMPORTIRANE BRINJEVE JAGODE
Najboljše vrste
Vreča 130 funtov \$13.—
K naročilu priložite Money Order.
MATH. FEZDER
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

„Ozdravi kilo kot sem jo jaz“

Star kapitan je ozdravil svojo lastno kilo, potem ko so mu zdravniki rekli: "Pustite se operirati ali pa boste umrli."

Njegovo zdravilo in knjiga se pošlje zastoni.

Kapitan Collings je vsoil po morju mnogo let. Slednjič je dobil dvojno kilo in ni moral samo ostati na suhem, temveč je moral biti več let v postelji. Poskušal je zdravilna za zdravnikom in pa s pasom. Pa ni imel uspeha. Slednjič mu je bilo rečeno, da se mora podvreči nevarni operaciji, ali pa mora umreti. Napravil ni ne tega, ne onega, temveč se je sam ozdravil.

"Moje in žene, ni treba se razati in ne potrebujete vasa".

Kapitan Collings je proučil sam svoje kilo in slednjič je našel način, po katerem je postal zdrav, močan in srečen človek.

Vsačdo se more poslužiti tega načina, ki, čisto preprost, lahek, zanesljiv in breg stroškov. Vsačdo s kilo bi mora imeti Collingsovo knjigo, ki mu pove, kako se more ozdraviti, kako se more vasa ne postiti; načina v svojem stanovanju brez kake težave. Knjiga in zdravilo se pošljejo ZASTONI. Vse se pošlje vasa mu, kdor izpolni dolenji kupon, katere ga izpolni in odpoti tako:

KUPON ZA KNJIGO O KILI IN ZDRAVILU BREZPLAČNO.
Capt. W. A. Collings (Inc.)
Box 94 E. Watertown, N. Y.
Prosim pošljite mi Vaše BREZPLAČNO zdravilo proti kili ter knjigo brez kake obveznosti od moje strani.
Ime
Naslov

Mojim pacientom:

Tempotom naznanjam, da sem pripravljen sedaj sprejemati paciente v obeh svojih pisarnah in sicer:

Ob ponedeljkih in petkih na št. 242 East 72 Street, New York, Telephone: Rhineland 2065.
Ure: Od 10. dopoldne do 8. zvečer.
Ostale dni na št. 2399 Silver Street, Brooklyn, N. Y. Telephone: Evergreen 1445.
Ure: Od 10. dopoldne do 8. zvečer.

dr. Josef M. Pleše

30 dnevna ponudba

za one, ki žele 14-urne zlate ure. Imam jih od \$30, naprej. Veržice od \$15, naprej. Ker imam ogromno zalogo še iz prejšnjih časov, prodajam tako poceni. Vsek se lahko sam prepriča, to blago doli. Pliše, kaj čitlje in jaz vam posilim C. O. D. Tako zmorete blago videti ob času sprejema. Prodajam sicerne in posilne ure po prikritih cenah. Posilne veržice Jednaki in drugi privetki od \$2, naprej.

M. POGORELC
7 W. Madison Street Room 605 Chicago, Ill.

OGLASIJO NAJ SE

Upravištvu tega lista brata ANTON in JOŽEF PODGORNIK. Nahajata se nekje v Brooklynu. Pri nas imata pismo iz stare domovine. Nadalje ANDREJ MADON, ki ima pri nas pismo iz starega kraja.

Upravištvu Glasa Naroda.

NAZNANILO.

Zdaj plačam od klafre drv za kemikalije. Imam še prosta dva ali tri dobra mesta za boarding bosse. Vprašajte pri: N. C. Guncheon, Norwieh, McKean Co., Pa. (3-4-9)

SUHO GROZDJE

Importirano iz starega kraja 22 centov funt.

Bokra 50 funtov \$11.00

Posebna cena na veliko.

BALKAN IMPORTING CO

51-53 Cherry Street New York, N. Y.

7 naročilom pošljite \$3 v naprej

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik. Specializirani v Pittsburghu, ki ima 25-letno prakso v zdravstvu nju vseh možnih bolezni.

Zastrupljenje krvi v zdravi s glasovitem 504, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mononle ali menur-cke po telesu v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistite vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nalez.

Vse moške bolerani zdravim po e-krajsani metodi. Kakor hitro opazite da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom asopet povrnil.

Hydrocole ali vodno kilo ozdravim v 36. urah in sicer brez o-razcije. Bolezni mehurja, ki povzročajo boleline v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, ozdravim s gotovostjo.

Revmatizem, trnjenje, bolečine o tehlina, artritisa, škrtje in druge ko-žne bolezni, ki nastanejo vlad nežne kvi, ozdravim v krajem času ni potrebno sežati.

Radne ure: vsak dan od 8. ure jutraj do 8. zvečer; v petkih od 8. utraj do 5. popoldne; ob nedeljah od ajutraj do 2. popoldne.

Potrebuje se 100 premogarjev!

Največje majne v Upshur County. Največje plače v državi West Virginia.

Naši možje zaslužijo 3 do 5 sto dolarjev na mesec.

Zgradili smo nove hiše in jih nanovo opremili. To nam omogoča zaposeliti še sto delavcev.

Če ste tujec in če iščete prostor, kjer lahko napravite velik denar, pridite takoj.

Naš premogorov je šest čevljev visok in imamo stalno delo.

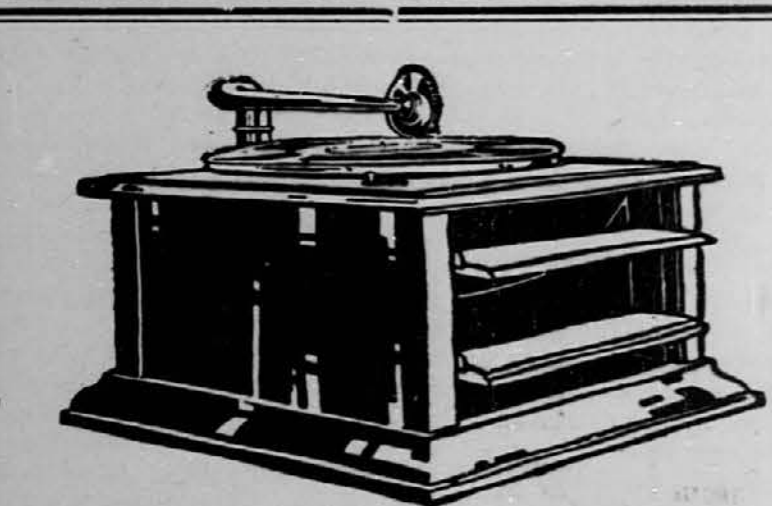
Mi imamo dobre šole in katoliško mašo vsako nedeljo. Priglasite naj se samo tujcemci.

C. T. GRIMM, Gen. Supt., Buckhannon River Coal Company, Adrian, W. Va.

ZASTAVE

Regalije in vse društvene potrebitina. Garantirano delo in blago. Izdeluje po zmernih cenah vaš rojak

VICTOR NAVINSEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

Najglasnejši pravi Columbia gramofon.

V zalogi jih imamo 430. Cena takega kakor ga vidite na sliki 32.50. Cena na dva peresa \$40.00. Poje glasno, da ga slišite na miljo daleč. Brez colnine ga lahko nesete vstari kraj. Prave Vaše Kramjske Columbia plošče je dobili pri nas. Cenik pošljemo brezplačno. Naročite si edino le prvi glasni Columbia gramofon takoj, daker zaloga ne poida. Pošljemo ga prvi dan, ko dohimo Vaše naročilo. Ako ni resnica, kar vam pišemo, vam vrnemo denar.

Kar kupite od nas, ste sigurni, da je pravo in pošteno blago ter se ne boste kesali za svoj denar.

IVAN PAJK 21 MAIN STREET CONEMAUGH, PA.

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIST MOŠKIH BOLEZNI
644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam iz zdravim nad 23 let ter imam skušnjo v vseh boleznih in kod sam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spozna ti vašo belesen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju možkih bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skri pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimpreje.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in liče po telesu, bolezni v grlu, ispadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslablost, bolezni v mehurju, ledcah, jetrah in ledoudu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žila, nešča itd.

Uradne ure so: V ponedeljek, sredo in petek od 8. ure jutraj do 8. popoldne. V torek, četrtkih in sobotah od 9. ure jutraj do 8. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDETE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmache, da vas razumajo. Jaz znanim hvatati se iz starega kraja, zato vas lahko ozdravim, kaj vam razumam.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.